

Årsrapport for Besteforeldrenes klimaaksjon (BKA) sept. 2016 til sept. 2017

Innledning

Styret har vedtatt at årsrapportene skal dekke perioden mellom årsmøtene som holdes i september hvert år. Denne rapporten dekker derfor perioden 1. september 2016 – 1. september 2017.

Arbeidet med rapporten er delt mellom flere av dagens styremedlemmer, bl. a. fordi lederansvar og oppgavefordeling har skiftet noe i perioden.

For Besteforeldrenes klimaaksjon (BKA) var perioden både preget av stor aktivitet, både sentralt og lokalt, men også av at det sentralt ble en debatt om BKA's mulige rolle i et søksmål mot staten i forbindelse med Regjeringens utlysning av leteblokker i Barentshavet. Det førte til skifte av styreleder og to styremedlemmer som trakk seg.

BKA hadde pr.8.9. 2017, 1580 medlemmer, en vekst på > 10 % siden 1. september 2016. Vi har lokallag og lokale grupper i Trondheim, Oslo, Bergen, Levanger, Sørlandet (Arendal/Kr.sand), Stavanger, Haugesund, Drammen og Grenland, samt aktive lokalkontakter i bl.a. Nordfjordeid, Bodø, Beitostølen, Molde og Tromsø.

I februar 2017 ble det organisert en samling i Oslo for representanter fra lokale lag og grupper, med deltaking fra store deler av landet. Det tas sikte på at dette blir en årlig foreteelse. Målet er å engasjere flere mennesker i klimaarbeid, både i hverdagen og politisk. Hvordan kan BKA bidra til dette, styrke medlemsveksten og øke vår innflytelse som opinionsdannende kraft?

Styret

Styret hadde følgende medlemmer i perioden fram til årsmøtet 2017:

Steinar Høiback, Asker (styreleder), , Finn Bjørnar Lund, Oslo (nestleder), Christian F. Holst, Buskerud (økonomiansvarlig i styret), Thelma Kraft, Bergen, Astrid Brekken, Oslo, Kåre Eie, Kristiansand, Brita Helleborg, Porsgrunn, Toril Synnøve Jensen, Tromsø og Kristin Aspelund, Oslo. Disse har utgjort det nye styret fra og med 5. desember 2016 etter valget på det ekstraordinære årsmøtet.

Interimsledelse og ekstraordinært årsmøte

På årsmøtet 25. september 2016 trakk Halfdan Wiik seg som leder fordi årsmøtet vedtok å gå inn som medsaksøker i søksmålet mot staten. Laila Riksaasen Dahl trakk seg også fra styret og grunnga det slik: «Jeg ser ikke at det gagnar årsmøtets flertall at jeg fortsetter i styret». Før Laila Riksaasen Dahl gikk fra interimsstyremøtet 10.10. understreket hun sterkt og til applaus at hun fortsatt er «veldig medlem i BKA». Olav Dimmen, som også var uenig i søksmålsvedtaket, ga et lignende utsagn, men trakk seg etter siste møte i interimsstyret 25. oktober 2016.

Årsmøtet ba styret og valgkomiteen om å arbeide videre med prosessen for å finne ny leder og nye styremedlemmer i samarbeid med valgkomiteen. Finn Bjørnar Lund skulle innkalle til møter i interimsstyret. Han ble valgt til leder i interimsstyret inntil det nye styret var valgt. På det første møtet i interimsstyret 10. oktober ble det bestemt at tidspunktet for det ekstraordinære årsmøtet som skulle gjennomføres elektronisk ble 16. og 17. november 2016. På møtet 25. oktober i interimsstyret ble den praktiske gjennomføringen av valget endelig avklart.

I tillegg til organisering og gjennomføring av valg tok interim-ledelsen opp vedtaket om å gå inn i søksmålet mot staten om 23. konsesjonsrunde med Greenpeace og Natur og ungdom. Det ble da avklart at BKA sin beslutning om dette kom på et uheldig og seint tidspunkt i forhold til prosessen som for lengst var i gang mot staten. Det ville også medføre betydelige forsinkelser i søksmålet.

Interimsleder mottok før valget på nytt styre en henvendelse fra ett av medlemmene som ba om at avstemning om ny leder og nye medlemmer måtte gjennomføres *anonymt* slik at en ikke kunne identifisere hva den enkelte hadde stemt. Dette ble tatt hensyn til selv om kostnadene ved en anonym, elektronisk avstemning i stedet for avstemning ved e-post-meldinger førte til en forsinkelse med betydelig fordyring av det ekstraordinære årsmøtet for BKA (ca. kr. 15 000.-).

Før valget var medlemmene invitert av valgkomiteen i brev og på BKA sin nettside å foreslå nye styremedlemmer innen 1. november. Styremøtet fant fram til en teknisk løsning på innsending/opptelling av stemmer som ble administrert via en ekstern konsulent for å ivareta anonymiteten.

Valgresultatet.

Innkalling og påminnelse gikk ut til 1415 registrerte medlemmer. 633 åpnet innkallingen i e-posten. 198 avga stemme. 180 stemte for Steinar Høiback som ny leder. 179 stemte for Kristin Aspelund og Brita Hansen Helleborg som nye styremedlemmer. Alle valgene var for 1 år. 18 stemmer var blanke. Vedtak i styret: Valgresultatet godkjent.

Det kom inn noen få kommentarer etter valget om at valgkomiteen og styret burde ha kommet opp med alternative kandidater til de som valgkomiteen foreslo.

Det nyvalgte sentralstyret hadde sitt første styremøte 5. desember 2016, der ble det enighet om at styret skal omtales som Sentralstyret. Videre ble det enighet om å videreføre arbeidet med arbeidsutvalg som i utgangspunktet skal forberede kommende sentralstyremøter. Det føres referater fra alle sentralstyremøtene som legges ut på BKAs nettsider: http://www.besteforeldreaksjonen.no/?page_id=12739 les disse, bruk nettsiden som et bibliotek, her finnes det et vell av informasjon.

I perioden har vi hatt 5 sentralstyremøter, 5 arbeidsgruppemøter.

Det nye sentralstyret har brukt tid til å finne sin egen arbeidsform, og det skal ikke stikkes under en stol at det å ta over stafettpinnen fra Halfdan, vår grunnlegger, har krevd sitt og ikke minst har det krevd tid. Nå preges imidlertid sentralstyrearbeidet av godt og kollegialt samhold, gode diskusjoner og god faglig utvikling.

BKAs nettside og informasjonsarbeid

Nettside og Nyhetsbrev

På nettsida er det i årsmeldingsperioden publisert ca 250 nyhets saker, hvorav de fleste har hatt direkte eller indirekte tilknytning til Besteforeldreaksjonen, organisasjonens prioriterte saker og aktiviteter rundt om i landet. Det legges ellers vekt på å presentere god bakgrunnsinformasjon og formidling av ny klimakunnskap. Alle nyhetssaker på nettsida blir også viderefremmet på facebook-sida, der Ola Dimmen er ansvarlig. Fra våren 2017 blir Besteforeldreaksjonens nyhetsbrev sendt på epost hver 14 dag, til medlemmer og andre som har meldt sin interesse (her er det en positiv utvikling, med 70 nye påmeldte siden 1 juni 2017). Nyhetsbrevet inneholder de siste nyhetssakene, og det kan registreres sterkt økt

aktivitet på nettsida etter hver utsendelse. Statistikken viser at nettsida har vel 60 000 besøk i løpet av året fordelt på ca 13 000 besøkende. Daglig besøk varierer fra noe under 50 til ca 300, med et snitt på ca 160 per dag.

Etter vedtak i sentralstyret er tidligere leder Halfdan Wiik utpekt som nettansvarlig av nettsida, med ansvar for innhold, utvalg og presentasjon. To medlemmer av Oslolaget, Ivan Chetwynd og Knut Bryn, er engasjert som medarbeidere for nettsida, og er blitt kurset i bruk av redigeringsverktøy. Wiik gir uttrykk for at han ønsker flere slike kontakter andre steder i landet, slik at nettsida i enda større grad kan få en lokal forankring.

Aktiviteter, lokalt og nasjonalt.

Det blir utført et meget godt arbeid i lokallagene og mange har en imponerende aktivitet, lokallagene drives selvstendig og uten nevneverdig støtte fra sentralstyret. Aktivitetene er gode og medlemsvervingen er slik at vi jevnt og trutt har en stigende kurve på medlemsmassen totalt.

Aktiviteten i de lokallag som har sendt inn årsmelding for 2016 taler for seg selv, årsmeldingene gir et solid bilde og meget god aktivitet

Oslo og omegn, Trondheim, Drammen, Grenland og Bergen har sendt inn årsrapporter fra lokallagene.

I tillegg har lokallag i for eksempel Molde, Haugalandet og Beitostølen utmerket seg med arrangementer og informasjonsvirksomhet.

Ola Dimmens sangtekster og ledelse av sangaktiviteter er blitt et helt spesielt kjennetegn ved mange BKA-arrangementer.

Jernbanekampanjen

Etter et godt initiativ frå Otto Martens med fere ble det avholdt seminar i mars om jernbanen i miljøhuset i Oslo. Representanter frå Norsk Bane deltok saman med fleire andre organisasjoner. Det er skrevet mye om politikernes manglende satsing på jernbanen i Norge og det har vært nedlagt et stort engasjement i regi av BKA. Satsing på jernbane må være et kontinuerlig press frå oss og andre miljø- og klimaorganisasjoner.

Fra sentralt hold har vi samarbeidet med Naturvernforbundet i kampen for å stoppe igangsetting av arbeidet med 3. rullebane på Gardermoen. Vi, i utgangspunktet nestleder og leder, har deltatt i flere møter, og vi har tro på at vi har bidratt til om ikke ennå stoppe arbeide, så i alle fall stanset arbeidet midlertidig. Arbeidet er krevende da Avinor søker å få regjering og storting med på at det er nødvendig for utviklingen at Gardermoen bygger en 3. rullebane, at Norge ellers kan tape i konkurransen med å bli Nordens sentrale flyplass. I April møtte Finn Bjørnar Lund til åpen høring i Stortinget om Nasjonal Transportplan der han la vekt på behovet for helhetlige transportløsninger innen rammene av Paris-avtalen. NTP er preget av etatenes mangel på helhetssyn. BKA har også deltatt ved stortingets høring om ny klimalov.

Jøhdalsmåsan

Arbeidet for å stoppe torvuttak på det gigantiske myrområdet Jøhdalsmåsan i kommunene Nes og Ullensaker har vært en gjenganger de siste årene. Det er særlig Oslolaget i samarbeid med Stavanger og Trondheim som har gjort en stor innsats her. Selv om det juridiske sporet som er fulgt for å stoppe torvuttaket ikke har ført fram til et konkret,

avgjørende resultat, har BKA sitt arbeid ikke vært forgjeves. Sammen med Sabima, Natur og ungdom og ikke minst lokale krefter har torvuttak fra myr fått en betydelig oppmerksomhet. Myndighetene er i ferd med å lovbeskytte myrer i Norge, og produsentene av torvstrø til hagesentre og gartnerier arbeider med å finne andre løsninger enn bruk av torv.

Faglige innspill i offentligheten

BKA har kunnskapsrike medlemmer som deltar aktivt med klimafaglige innspill i media. Det gjelder både i lokalaviser og riksmidia. Særlig bør professorene Hans Martin Seip og Gunnar Kvåles aktive bidrag i kronikker med utgangspunkt i deres solide fagkompetanse.

En del av innleggene om klimasaken fra medlemmene er presentert på

www.Besteforeldreaksjonen.no.

Samarbeid med andre organisasjoner

BKA har tatt initiativ til Klimavalgalliansen (www.klimavalgalliansen.no), og har også deltatt i nettverk som «Vendepunkt» og «Broen til framtiden».

Videre har vi videreført medlemskapet i Klimagruppa Forum for utvikling og miljø (ForUM), som bl.a. representerer NGO'er og miljøorganisasjoner i forhold til myndighetene og Norges internasjonale klimasamarbeid. Gjennom dette arbeidet høster vi mye erfaring og læring. Se link:

<http://www.forumfor.no/>

BKA har også i 2017 vært til stede i Arendalsuka og samarbeidet med Naturvernforbundet om en stand.

Et stadig viktigere innslag i vår aktivitet er sanger og musikk, noe mange fikk merke også i Arendalsuka.

BKA har vært tilstede ved Natur og Ungdoms landsmøte i Fredrikstad i januar der styreleder holdt en kort hilsningstale til NU's landsmøte.

Norges skiforbund

Etter et initiativ fra BKA Oslo hadde vi et møte med skiforbundet der temaet var om et mulig samarbeid med skiforbundet om de utfordringer vi har knyttet til snøfattige vintre med savn av snø og skiglede, dette på grunn av klimaendringene der snø nå er mangelvare særlig i lavlandet. Møtet med skiforbundet er presentert i vår nettavis og kan leses her:

<http://www.besteforeldreaksjonen.no/?p=37832>

Lokallagssamling 16 februar

Av og til må man stable vekk standen, ta av seg aksjonshatten og komme sammen for å dele erfaringer, slik lokallagene i Besteforeldreaksjonen gjør en gang i året. Dagsseminaret i Oslo samlet nærmere 30 deltakere fra hele Sør-Norge og Trøndelag. Flere av dem hadde positive opplevelser og erfaringer å vise til, ikke minst fra Klimafestivalen, der

Besteforeldreaksjonens folk hadde en sentral rolle flere steder i landet. I et valgår stod naturligvis stortingsvalget på dagsorden, og mulighetene for synliggjøring og gjennomslag i valgkampen ble ivrig diskutert. – Vi må bare gå på politikerne, det er ingen grunn til å være beskjeden når vi kjemper for en rettferdig sak, sa nestleder Finn Bjørnar Lund i sin oppsummering av debatten. Blant de viktigste enkeltsakene som alle er opptatt av, er kampen for et fortsatt oljefritt LoVeSe, og arbeidet for å få vedtatt en sterk norsk klimalov. Muligheten for å få opp en nødvendig debatt om den nasjonale transportpolitikken og

jernbanens plass, ble også grundig diskutert, på initiativ særlig fra lokallaget i Trondheim. Leder i Oslo-laget, Linda Parr, kunne fortelle om den gode mottakelse Besteforeldrene nå får, når de en gang i måneden står på sin faste plass foran Stortinget. – 700 løpesedler forsvinner på et øyeblikk. Det gir en opplevelse av at det er mye lettere å nå fram med budskapet vårt nå enn tidligere. Og det gir jo oss som aktivister ny energi og enda mer pågangsmot, selvfølgelig.

To viktige samarbeidspartnere for BKA ble framhevet av flere av deltakerne på lokallagssamlinga: Miljøagentene og landets folkebibliotek. Besteforeldre og barn i felles kamp for en sunn og bærekraftig framtid er en uslåelig kombinasjon! Når det gjelder bibliotekene, er det en rekke gode erfaringer, blant annet fra Hordaland. Bibliotekene har som formål å være arenaer for aktuell debatt, de er gode møteplasser, godt utstyrt og ikke minst: godt besøkt av samfunnsengasjerte mennesker som dem Besteforeldrenes klimaaksjon har behov for å komme mer i kontakt med.

Samferdselspolitikk med prioritet på jernbaneutbygging og eller lyntog har opptatt mange, særlig må nevnes Otto Martens utrettelige innsats som kulminerte med et jernbaneseminar som Otto med gode hjelpere fikk igangsatt ved miljøhuset i Oslo, 6. mars.

Internasjonalt samarbeid

I mai hadde leder og nestleder møte med danske kollegaer der temaet var transport.

8. august 17 hadde vi også et møte med venner fra Sveits, noe som ble omtalt i nettavisen slik: <http://www.besteforeldreaksjonen.no/?p=37770>

Videre har vi møtt vår engelske søsterorganisasjon Grandparents for a Safe Earth <https://network23.org/gfase/> 31.8 ved et seminar i Litteraturhuset i Oslo.

Det internasjonale samarbeide blir viktigere og viktigere og er en nødvendighet i klimakampen. Dette arbeidet bør drives av en dedikert gruppe i BKA som har interesse for dette. Slik sentralstyret ser det må arbeidet som regel drives med bruk av internett, Skype og eller andre elektroniske redskaper. Det nye sentralstyret bør sette dette arbeidet på kartet.

Økonomi/Regnskap

Siden 2014 har organisasjonen hatt et budsjett og vi har fulgt dette gjennom kalenderåret. Regnskapet er oversiktlig; BKA har ingen faste kostnader til personale og kontor. Den mottar ingen faste tilskudd. Medlemskontingenter og noen gaver dekker foreningens kostnader, men styret opplever det økonomiske spillerommet som nokså begrenset. En årsak er at det, tross gjentatte påminnelser, ikke lykkes å få inn mer enn rundt 70% av kontingentene som medlemsantallet skulle tilsi.

Året 2016 ble avsluttet med et lite overskudd. Året 2017 ser ut til å kunne avsluttes litt romsligere.

Årsmeldingen er avsluttet 8.9.2017

For sentralstyret
Steinar Høiback, styreleder

